

Naslovnica	Novosti	Udruge	Zdravlje	Regulative ▾	Priče ratnika	Povijest ▾	O nama	Q
------------	---------	--------	----------	--------------	---------------	------------	--------	---

Izdvojeno • Priče ratnika

INTERVJU I Srbi su branili svoju domovinu Hrvatsku – Branko Milaković

19. studenoga 2020. • by • Borna Marinić

Početak Domovinskog rata, velik dio Srba ostao je lojalan Republici Hrvatskoj.

Mnoge žene uključile su se u pokret “Bedem ljubavi”, a mnogi muškarci u redove hrvatske vojske i policije, što dragovoljno, što nakon mobilizacije. Te činjenice potvrđuju tezu kako **Domovinski rat ne možemo svesti na isključivo međunacionalan sukob već ga moramo promatrati kao obranu Republike Hrvatske od agresije**. Srba koji su se uključili u obranu Hrvatske bilo je od Vukovara preko Istre pa sve do Dubrovnika, a obnašali su i zapovjedne dužnosti u redovima Hrvatske vojske. Mnoge njihove priče nažalost nisu ispričane. Razlog tome često je taj što ne žele da ih društvo zbog njihove narodnosti promatra drugačije pa svoju ulogu u Domovinskom ratu nerado ističu. Ipak i to se mijenja te sve više priča Srba koji su branili svoju domovinu Hrvatsku javno progovara o njihovoj ulozi u Domovinskom ratu. Doprinos tome dajemo i mi kroz rubriku “Priče ratnika” u kojoj danas donosimo intervju s **Brankom Milakovićem**, dragovoljcem Domovinskog rata.

Poštovani Branko, možete li nam ukratko predstaviti Vaš život prije rata?

Rođen sam 20.6.1952. u selu Pušina u tadašnjoj općini Slavonska Orahovica. Cijeli život sam proveo u Novoj Bukovici, selu između Slatine i Orahovice. Nakon završetka osnovne škole, školovao sam se za građevinskog limara u Slatini gdje sam i ostao raditi u firmi Univerzal. Radio sam 25 godina kao monter centralnog grijanja, a kada je počeo rat uključio sam se u njega kao hrvatski branitelj.

Kakav je bio odnos između Hrvata i Srba prije Domovinskog rata na ovom slatinskom području?

U Novoj Bukovici nije baš postojao animozitet između ljudi, Srba i Hrvata. To je krenulo s početkom 90-ih.

Prije rata Općina Podravska Slatina kolokvijalno se dijelila na brdski dio (Brdansku) i nizinski dio (Podravsku). U Brdanskoj pretežito su živjeli pripadnici srpskog puka. Upravo ondje započela su ratna zbivanja čega se prisjeća naš sugovornik.

Kada se zatvorila Brđanska, oni su stavili barikade, tako je počelo. Ja nisam iskreno mislio da će do toga doći. Mislio sam kako će svijest kod ljudi prevladati, ali toga nije bilo.

Vi ste se kao Srbin u tom vihoru našli u Novoj Bukovici

Nije mi to bio nikakav problem zato što sam s tim ljudima odrastao i bili smo jako povezani. Na kraju krajeva ti ljudi su mene čuvali u ratu. U mom sokaku je bio Ivica Buta, dečko čvrst, jak, koji je meni rekao da će me zaštititi ako dođe do problema, ali do problema nikada nije došlo.

Jesu li Vas pobunjeni Srbi zvali u Brđansku?

Ne, kod mene nije nitko dolazio i zvao me da dođem k njima. Znao sam ih, imao sam tamo i prijatelja. Iskreno, priključio sam se Hrvatskoj vojsci sa strahom od toga da me oni ne bi uhvatili. Bojao sam se – ako me, nedaj Bože, uhvate, nabit će me na kolac. Bio je tu u selu Borivoje „Boro“ Radosavljević. On je bio poslovođa električara u firmi u kojoj sam ja radio. On je odmah otišao u Brđansku i bio ondje zapovjednik policije. Njegov otac ostao je u Bukovici i normalno živio, nitko ga nije dirao no on ga je tražio da ga dovedu u razmjeni. On nije bio loš čovjek no morao je ići... Kada je došao u Voćin, sin ga je, kažu svjedoci, išamarao.

Kako ste se i kada priključili obrani Vaše domovine?

Kada je počeo rat k meni su došli moji komšije Vlado Brzica i Ivica Bistrović. Pitali su me želim li se priključiti rezervnom sastavu policije i pristupiti obrani Hrvatske. Ja sam im odgovorio – Dečki kud vi, tud i ja. To su bile za početak seoske straže. Nakon pokolja u Četekovcu, Čojlugu i Balincima, ja sam 10.9.1991. napustio posao i otišao u rat te se priključio Zboru narodne garde. To je bio jedan samostalni vod koji se osnovao 28. kolovoza i činili su ga samo Bukovčani.

Kako je bilo u jesen 1991. kada je neprijatelj praktički bio pred vratima?

Kako je Nova Bukovica postala „prva crta“ žena je s djecom otišla u Zagreb. Mi smo išli na položaje u Četekovac i čuvali smo naravno Bukovicu. Problem je bilo naoružanje kojeg nismo imali i puška je bila na položaju, a mi smo se za nju mijenjali kako bi tko išao na položaj. Bilo je gadno, ali vladalo je jedinstvo i to nas je držalo. Kružile su priče da su naoružani koječime, par puta smo čekali njihove napade iz Balinaca. Nije bilo svejedno, nisam spavao i bilo je teško dok se to nije očistilo. Kada je krajem listopada osnovana 136. brigada onda je zapravo to počelo funkcionirati kao prava vojska, ja sam u brigadi preuzeo zapovjedništvo nad jednom desetinom. Najprije se išlo na Klokočak i na Čeralije no nismo imali uspjehe na početku. Ipak kasnije smo u operaciji „Papuk“ oslobodili ta sela i Voćin. Nakon toga prošla je neposredna opasnost za Novu Bukovicu.

Iduće 1992. godine išli ste na osječko ratište, u Petrijevice gdje ste čuvali crtu obrane prema Dravi. Što Vam je iz tog razdoblja ostalo u posebnom sjećanju?

Jednom prilikom, na isturenom položaju, u rovu nadomak Drave. Bila je noć, postojale su informacije da bi oni s druge strane rijeke mogli u napad. Odjednom čulo se zapljuskivanje, pomislili smo da nije čamac. Provirivali smo kroz rov i čekali što će se dogoditi. Odjednom nešto svijetli na par metara. Pa nema svijetla, pa ima. U nepoznavanju oružja pomislio sam da se radi o noćnom nišanu, koji se pod jednim kutem vidi, a pod drugim ne. Zamolio sam

svojeg suborca Tomislava da me dignu pa da ja izađem iz rova. On je odbio i razvukli smo jedan rafalu pravcu odakle je dolazilo svjetlo. Ušutimo, a ono ništa. Kosa ti je u zraku od napetosti. Nakon nekog vremena u drugom dijelu rova ugledali smo krijesnicu kako leti i onda je počeo smijeh i zafkancija. Kasnije smo saznali da se zapljuskivanje čulo jer je Drava kako se dizala nosila dijelove obale. U ratu sam bio do 11.7.1992. kada je demobilizirana 136. brigada. Odlikovan sam od strane Gojka Šuška kao zapovjednik desetine i dobio sam čin vodnika, koji mi se mislim danas vodi kao čin narednika.

Branko Milaković i Tomislav Milošević – suborci u ratu, prijatelji u miru

Jeste li u ratu izgubili prijatelje?

Jesam, izgubio sam Ivicu Cicvarića s kojim sam se družio i s kojim sam se loptao. U Petrijevcima je stradao od granate koja mu je presjekla stomak. Bio je jako ranjen, nažalost nisu stigli ni do Osijeka, Ivica je iskrvario suborcu Žarku Kosanoviću na rukama, sjećam se kako je zapomagao „Žarko nemoj dopustiti da umrem“.

Koji su Vas motivi, kao zrelog čovjeka od 39 godina pokrenuli da se uključite u obranu Hrvatske?

Vidiš da ti kolega ide u rat, vidiš da ti napada selo, da ti hoće ubiti dijete, što te drugo može natjerati da uzmeš pušku?

Jesu li vas suborci drugačije gledali jer ste Srbin?

Nikad mi nitko nije rekao ništa ružno. Nikada to nisam doživio.

Je li bilo još Srba iz Vašeg kraja koji su se uključili u obranu?

Naravno, **Milenko Stojanović**, jako dobar i pošten čovjek. Imali smo Srbe i u izviđačima, **Mile Bosanac**, izvrstan vojnik, nažalost prije mjesec dana je preminuo. **Milan Čović** isto jako dobar čovjek, elektrotehničar. Tu moram istaknuti već spomenutog **Žarka Kosanovića**. On je 1991. vozio dečke sa smjene i upao je autobus pun ljudi. On je odveo jedne ljude na položaje i druge vraćao nazad. Dočekali su ih u zasjedi i opalili po njima puškomitraljezom i raketnim bacačem. To je bilo jako blizu i zato se nije aktivirala mina, prišla je kroz šoferšajbu i na zadnji dio izašla. Prošla je jednom dečku pored glave. **Perica Sabo** je poginuo, a **Žarko** je iako pogođen, nastavio je voziti. Uspio odvesti autobus do Mikleuša i tamo je pao u nesvijest. Pravi heroj! Spasio je 20-ak ljudi. Svi smo mi Srbi i nakon rata ostali smo ovdje i imamo svoje obitelji, ja čak i praunuče! Bilo je i drugih Srba s nama, jedan je bio pobjegao iz Baranje koja je bila okupirana i išao s nama tamo na Dravu, a s druge strane mu je bio brat.

Postoji li danas u društvu svijest da je dio Srba u ratu ostao lojalan Hrvatskoj?

Nažalost, često se svi Srbi stavljaju u isti koš. Ja prvi neću dozvoliti da me se stavi u isti koš s tim zloincem Borom Radosavljevićem i sličnima. Moja poruka ljudima je da ne gledaju na to, da gledaju posao i život. U mojoj sredini hvala Bogu nema pljuvanja i ne trpa nas se u isti koš, ali znam da ima i takvih. Imao sam situaciju ne tako davno na poslu da je jedan mladić rekao da mrzi Srbe. Nisam mogao odšutjeti, pitao sam ga kako to može reći i objasnio mu da sam ja bio u ratu i branio svoju domovinu Hrvatsku. Nakon toga saznao sam da on nije znao da sam ja Srbin.

*Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

O autoru

Borna Marinić

Magistar povijesti, Radno iskustvo stjecao je u Hrvatskom povijesnom muzeju i na Hrvatskoj radioteleviziji. Autor je nekoliko knjiga i filmova na temu Domovinskog rata. Urednik je portala Braniteljski.hr te Facebook stranice Dogodilo se na današnji dan – Domovinski rat, također